

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

784.751

Szerző:

Demeter Imre

Cím:

LUCIENNE ÉNEKEL

Forrás:

Eth. Hétl.

1957. II. 26.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

"1957"

Személy

Helyszám

Figyelték önöket az Erkel Színházban. A kopaszodó, szemüveges, ötvenes férfit, aki izgatottan emelte fel az apró látsöveget. A híres tudóst, aki máskor az anyag rejtelmait kutatja. A neves opera-énekesnőt, aki ezúttal néző volt. Egy öszülő embert, akinek szemében felcsillant valami régi emlék. Egy ifjút, aki csak lemezzel hallotta a világot járó, híres hangot. S a fiatal dizőzt, aki esténként szonókat énekel.

S akkor, halkán, felcsendült a muzsika, még szöveg nélkül, nagyon finoman, a zongora billentyűin osont végig a futam, hegedűhang ölelkezett vele, aztán egy gitár. S a hatalmas színpadon előlépett egy asszony, kék estélyiruhában, s a *Parlez-moi d'amour* melódiája kísérette.

Ó az. Ó az? *Lucienne Boyer*? Hát ilyen? A zúgó tapsviharban az emberek mintha emlékeztek volna. Az ötvenes férfi szeméhez illesztette a látsöveget, s arra gondolhatott: huszonhárom éve látta itt, Budapesten. *Parlez-moi d'amour*. A férfi tán azt is érezte: amikor utoljára látta, még sokat beszélgetett a szerelemről. Mások Párizsra gondoltak, s egy pillanatra a Montparnasse házai tűntek fel a szemük előtt. Valaki az első szerelmére emlékezett, amely e dal ritmusán lobbant fel; mikor is? S a nézők közül so-

kan arra gondoltak, hogy elmúlt az ifjúság. Am ötvenévesnek és húszévesnek egy-

formán emlékei vannak e dalról, amely összeforrnt mesteri tolmácsával. Szerelmek születtek és csókok csattantak a dallamára; csalódott embereket vigasztalt meg, és hányzor számúzta a bánatot. Egy középkorú nő ünnepontó prózaisággal súgta szomszédjának: „Valamikor sokkal karcsúbb volt.” S hozzátette: „Bizony, ő sem lett fiatalabb.” És... sóhajtván tapsolt tovább.

Parlez moi d'amour. A finom aláfestő zene elhallgat, a taps egyelőre kitombolta magát. *Lucienne Boyer*

énekel. Mögötte a Melódia-együttes, és a zongoránál egy párizsi fiatalember, *Charles Liferman*. (Nemcsak kísérő, hanem zeneszerző is: egy gyönyörű dalát most hallhattuk.) *Lucienne Boyer* énekel Párizsról, szerelemről, férfi és nő kapcsolatának titkairól. S a híres pesti közönség fürkészi a hangot: változott-e, megvan-e még a régi csengése, sejtelmes lágy-sága?

A francia asszony énekel, játszik, nemcsak hangjával énekel, hanem kezével, testével, minden mozdulatával. A hang fénye a régi, a különös, meleg, behízogó. Voltak nagy elődei, mint *Yvette Guilbert*, s vannak utódai mint *Edith Piaf*, de ilyen senki sincs, mint ő, ezt a műfajt így ő teremtette, ez nem egyszerűen szonon, előadóművészet, mert amit ő csinál, azt nyugodtan lehet a nevével azonosítani: *Lucienne Boyer*. Párizs gyermeke — mondja az egyik dal címét, ez ő, *Lucienne*, aki százazrek érzelmét és gondolatvilágát sűríti, aki egy kicsit Párizs maga, a szajnaparttal, a Montmartre-ral, az imbolygó fényekkel, s a szerelemmel, csalódással, bánattal és örömmel. (Mondják, Párizsban az utas csak annyit mondott a taxisornernek: „Chez elle.” (Óhozzá.)

S a párizsi sofőr tudta, hová kell vinnie: oda, ahol *Lucienne Boyer* énekel.)

Nem szononett, hanem színész-nő; van benne valami gamine-os báj, huncut kacérkodás. Játéka csupa érzelem. Hangját széles, erős, s mégis roppantul finom gesztusok kísérik, valósággal minden szót megjátszik, de sohasem érezni — mint némely epigonjánál —

hogy kevesebb több volna a kísérőjátékból. Ezt csak ő tudja igazán. A melódiák dallamosak, kifejezők, *Lucienne Boyer* megteremtette a szonon sajátos dramaturgiáját, s egy-egy dala nem tovaröppenő semmisség, nem villódzó hangulat, hanem érzelem, dráma, cselekvés bonyodalom.

S amint énekel, egyre visszafelé menekülnek az évek, s *Lucienne Boyer* karcsú és huszonöttestendős már, s a nézőtérén azok is, akik már negyedszázada ismerik hanglemezről, vagy pódiumról, karcsúak, s húsz és harmincévesek. A fitosarcú, bájos francia asszony ezekben a percekben kétezer felnőtt embert tart a tenyerén, vezényli a közönséget, s ideparancsolja vissza a tovatúnt ifjúságot, s nevetet és könnyeztet, komédiát játszik és drámát imitál, s mögötte mindenki látja már a Vendome-oszlopot és gondolatban végig suhan a Champs Elysées-n s magához öleli Párizst és Párizs magához öleli ezeket a pesti embereket, akiknek fi-

leben még közeli szenvedések zaja dobol. A varázsló a tavaszt, a szerelmet, az ifjúságot parancsolja az Erkel Színház nézőterére, szétszórja itt is művészetének balszámát; a varázsló tündöklő, s dal szárnyán röpít, s azt közli: örök a szerelem, az ifjúság és a muzsika. És senki sem gondol arra, hogy mindez közhely, hogy nem igaz, mert mindent elhiszennek a tüneményes asszonynak és művésznek, aki annyira párizsi és olyan fiatal.

S aki most végre kimondja a vált varázsigtét: *Parlez-moi d'amour*.

Demeter Imre